

**Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԽՕՍԱՔԸ ՍՐԲԱԼՈՅՍ ՄԻԻՌՈՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ**

(Սուրբ Էջմիածին, 27 սեպտեմբերի, 2015 թ.)

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

*«Զօրութեամբ ամենասուրբ Հոգւոյդ եղիցի իւզս այս՝
իւղ ցնծութեան, զգեստ լուսաւոր..., սրբութիւն Հոգւոց
եւ մարմնոց..., կնիք արդարութեան, զէն հաւատոյ,
նահատակ յաղթող ընդդէմ ամենայն գործոց բանսարկուին»
(Աղօթք սուրբ Միտոնի օրհնութեան):*

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ,

Ողորմած Աստուծոյ նախախնամութեամբ՝ Հայոց ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի ոգեկոյման տարում Միտոնի օրհնութեամբ հոգեւոր մի նոր ուրախութիւն է յեղում մեր կեանքին: Տօնական մեծ օր է: Վարագայ Սուրբ Խաչի տօնն է՝ նուիրական յիշատակը Հայաստան բերում տէրունական Խաչափայտի մասունքի հրաշքով յայտնուելու: Այս մեծաքանակ օրը, հոգեւոր անհուն ուրախութեան զգացումներով, համայն հայոց հոգեւոր կենտրոնում Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, կատարեցինք սրբալոյս Միտոնի օրհնութիւնը:

Մեր աղօթքը բարձրացրինք առ երկնաւոր մեր Հայրը, որ իր Սուրբ Հոգու շնորհով նիւթելէն այս իւղը վերափոխուի սրբութեան ու շնորհաբաշխ գօրութեան: Մեր հայրերի օրհնութեան աղօթքով խնդրեցինք, որ «լինի իւղ ցնծութեան, զգեստ լուսաւոր..., սրբութիւն հոգիների և մարմինների..., կնիք արդարութեան, զէնք հաւատքի, յաղթող նահատակ՝ ընդդէմ ամենայն գործոց բանսարկուի»: Խնդրեցինք, որ նրա սրբաբար օծումով շարունակուի աստուածային պարգևների յեղումը հաւատացեալների հոգիներին, Հայոց մեր աշխարհին, համայն մեր ժողովրդի կեանքին:

Սրբալոյս Միտոնը տեսանելի նշանն է Քրիստոսով օծման, որն ընդունում ենք մկրտութեան միջոցով՝ իբրեւ ժառանգակից Փրկչի: Միտոնով զգեստաւորում ենք Քրիստոսի սրբութեամբ, մաքրում մեղքից, որ ապ-

րենք Աստուծոյ արդարութեամբ: Միտոնը զարթօնք եւ գարուն է հոգիների, ծաղկում՝ հաւատքի, առաքինասէր կեանքի ու բարեպաշտ գործերի, վահան՝ ընդդէմ չարի, յաղթանակը, փառքն ու լուսեպսակը հաւատացեալների, քանգի երկնաւոր մեր Հայրը Իր Որդու միջոցով կոչեց մեզ մահուանից կեանքի, մեղքին ծառայութիւնից շնորհների ազատութեան եւ երկնային արքայութեան ժառանգութեան:

Աստուծոյ ողորմութեամբ այսօր աշխարհի բոլոր կողմերից ազգիս գաւաակները ուխտաւորաբար համախմբուել են Սուրբ Էջմիածնում՝ աղօթակից լինելու սրբալոյս Միտոնի օրհնութեան արարողութեանը: Մեր ժողովրդի հազարաւոր գաւաակների ներկայութիւնը այստեղ վկայում է մեր կեանքում կարեւորութիւնն ու արժէքը սուրբ Միտոնի, որ կնիքն է քրիստոնէական մեր ինքնութեան եւ շաղախը՝ ազգային մեր միասնականութեան: Միտոնում տեսնում ենք նաեւ մեր ժողովրդի հանդէպ հոգածութիւնն ու խնամքը Աստուծոյ, Ով Իր փրկութեան շնորհը տարածեց Արարատի շուրջ սփռուած հայոց մեր երկրի ու ազգի վրայ: Միտոնի մէջ տեսնում ենք սուրբ Լեւոն Արարատ, որի վրայ հանգրուանեց Նոյ նահապետի փրկութեան տապանը, եւ աղանու բերած ձիթնու շիւղը դարձաւ խորհրդանիշը Աստուծոյ խաղաղութեան, իսկ ձիթնու իւղը՝ օրհնեալ նիւթը սուրբ Միտոնի: Միտոնի ամեն կաթիլում տեսնում ենք մեր Տիրոջ օծութեան՝ Ս. Թադէոս առաքելի ձեռքով Հայաստան բերուած իւղը: Տեսնում ենք Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետի ձեռամբ Արածանիի՝ արեւելեան Եփրատի ջրերում, երկնքում ծագած տէրունական խաչի լուսեղէն նշանի ներքոյ մկրտութիւնը հայոց Տրդատ արքայի, արքունիքի ու ժողովրդի: Միտոնում պատկերն է տէրունաշնորհ Սուրբ Էջմիածնի, պատկերները՝ միտոնաօծ մեր վանքերի ու եկեղեցիների, խաչքարերի եւ մագաղաթների, պատկերները՝ իրենց կեանքով Միտոնի յոյսը տարածած մեր սրբերի: Միտոնը միախառնում է մեր անցեալն ու ներկան, այո՛, հաւատում ենք, եւ գալիք բոլոր դարերը, քանգի բոլոր փորձութիւնների հանդիման մեր ժողովուրդը անխախտ պահեց Միտոնի դրոշմը՝ աներկբայ վստահութեամբ, որ այն «իւղ է ցնծութեան, զգեստ լուսաւոր..., սրբութիւն հոգիների եւ մարմինների..., կնիք արդարութեան, զէնք հաւատքի, յաղթող նահատակ՝ ընդդէմ ամենայն գործոց բանսարկոյի»:

Սուրբ Միտոնն իր հոգեղէն գործութեամբ հաւատքի զէնք եղաւ նաեւ 100 տարի առաջ Հայոց ցեղասպանութեանը զոհ դարձած մեր ժողովրդի գաւաակների համար, ովքեր յաղթող նահատակներ եղան՝ պահելով իրենց հաւատարմութիւնն առ Աստուած ու առ հայրենին: Եղեռնահար մեր ժողովուրդը միտոնադրոշմ հաւատքով վերապրեց Ցեղասպանութիւնը, յաղթեց

մահին: 100-ամեայ մեր ուղին եղաւ վերածննդի ուղի, եւ այսօր մեր անկախ պետականութեան հովանոյ ներքոյ ազգային զարթօնքի նոր հորիզոններ են լուսաւորում: Մեր նորօրինեալ կեանքի յուսալերութեամբ նորանւի այս Միտոնը՝ օրինուած Յեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի նուիրական տարում, նաեւ՝ մեր սրբացեալ նահատակների բարեխօսութեան հայցով, կոչում ենք ՅԱՂԹՈՒԹԵԱՆ ՄԻԻՌՈՆ՝ հաւատով, որ այն հաւատացեալների հոգիներին դրոշմելու է մեր սուրբ նահատակների, Տիրոջ բոլոր վկաների եւ հայրենեաց պաշտպան մեր նախնեաց հոգոյ արիւթինն ու անպարտ ոգին:

Սիրելիներ, արժեւորենք մեր Միտոնը՝ որպէս Միտոն սրբացեալ կեանքի, Միտոն վերագարթօնքի, որ հոգեւոր նորոգութեամբ, մեր արդար կեանքով ու ողորմած գործերով շարունակենք վերելքի մեր ուղին: Արժեւորենք մեր Միտոնը՝ իբրեւ շաղախ ազգային միասնականութեան, որ կարող լինենք յաղթահարել մեր կեանքի դժուարութիւնները, փարատել հոգսերն ու նեղութիւնները: Այսօր, երբ աշխարհը լի է տագնապներով, մարդկային կեանքեր խլող հակամարտութիւններով, յատկապէս՝ Մերձաւոր Արեւելքում, ուր անասելի տառապանք եւ կորուստներ են կրում նաեւ մեր ժողովրդի գաւակները, երբ խաթարուած է անդորրը մեր հայրենիքի սահմաններում, ու տակաւին արդար վճիռ չի ստացել մեր ժողովրդի իրաւունքների ճանաչումը, հրամայական է՝ ամուր միասնականութեամբ զօրացնել մեր հայրենիքը, որ լինի ապաւէնը համայն մեր ժողովրդի խաղաղ ու ապահով կեանքի, մեր արդար դատի յաղթանակի եւ ոգեշնչող ուժը՝ ազգային զարթօնքի:

Սուրբ Էջմիածնից բաշխուող սրբալոյս Միտոնը թող տարածի սրբութիւնն ու հոգեւոր առաքինութիւնների անուշաբոյրը աշխարհում եւ հանուր մեր ժողովրդի կեանքում, ազգային-եկեղեցական մեր օրինեալ անդաստաններում, հայ ընտանիքներում, մեր հայրենիքի սահմաններում, հայրենեաց պաշտպան մեր զինուորների, մեր Եկեղեցոյ բոլոր գաւակների սրտերում՝ դառնալով յաղթանակների ու բարի գործոց նոր ձեռքբերումների գօրութիւն: Երանաշնորհ մեր հայրապետներից Միմէն Երեւանցին Էջմիածնից սփռուող Միտոնի մասին ասում է. «Ինչպէս արեգակի ճառագայթն է ծանուցում արեգակի գեղեցկութիւնն ու օգտակարութիւնը, ինչի շնորհիւ կառավարում է երկիրը եւ դալար մնում, ճիշտ այդպէս էլ սուրբ Միտոնն է միշտ քարոզում Սուրբ Էջմիածնի օգտակարութիւնն ու գեղեցկութիւնը: Ահա խորհրդաւոր արեգակ Սուրբ Էջմիածինը, որ լուսաւորում է ձեր հոգիներն ու մարմինները»: Թող Սուրբ Էջմիածնի Միտոնի յաւերժա-

կան լոյսը միշտ դրոշմուի մեր ժողովրդի գաւակաց հոգիներին, որ մշտապէս նորոգեն իրենց ուխտը առ Աստուած, ուխտը՝ առ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցին ու նուիրական հայրենիքը: Թող աղանու բերած ձիթնու շիւղով Արարատի փեշերից ազդարարուած աստուածային խաղաղութիւնը ամրացնի արդարութեան, մարդասիրութեան ոգին աշխարհում, զօրացնի համերաշխութիւնն ու համագործակցութիւնը մարդկանց եւ ազգերի:

Այս օրհնաբեր եւ հոգենորոգ օրը Մենք գոհութիւն ենք վերառաքում առ ամենակալն Աստուած, որ Մեզ վերստին շնորհը պարգեւեց կատարելու Միութնօրհնութեան սրբազան արարողութիւնը՝ մասնակցութեամբ եւ աղօթակցութեամբ Հայաստանի Հանրապետութեան մեծարգոյ նախագահ Տիար Սերժ Սարգսեանի, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան մեծարգոյ նախագահ Տիար Բակօ Սահակեանի, Մեր հոգեւոր եղբորը՝ Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին ներկայացնող Գերաշնորհ Տ. Մուշեղ եւ Տ. Շահան արքեպիսկոպոսների, Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Նորիհան արքեպիսկոպոս Մանուկեանի, Կոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարքական փոխանորդ Գերաշնորհ Տ. Արամ արքեպիսկոպոս Աթեշեանի, Քոյր եկեղեցիների գերապատիւ հովուապետների եւ բարձրապատիւ ներկայացուցիչների, ուխտապահ մեր հոգեւոր դասի, հայոց պետական ասպանու, դիւանագիտական առաքելութիւնների ղեկավարների ու ներկայացուցիչների, հայրենաբնակ եւ Սփիւռքից ժամանած մեր ժողովրդի բազում բարեպաշտ գաւակների: Հոգու բերկրութեամբ եղբայրական Մեր ողջոյնն ենք յղում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին, Կոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Մութաֆեանին եւ Քոյր եկեղեցիների հոգեւոր պետներին՝ աղօթքով ու մաղթանքով, որ Տէրը միշտ անսասան ու պայծառ պահի Իր Սուրբ Եկեղեցին՝ Աւետարանի կենարար պատգամներով մարդկութեան կեանքը լուսաւորելու եւ փրկութեան առաջնորդելու առաքելութեան մէջ:

Աղօթում ենք, որ ամենակալ Տէրը խաղաղութիւն ու ապահովութիւն պարգեւի աշխարհին, Հայաստան ու Արցախ հայրենի մեր երկրին: Եւ թող Տիրոջ Սուրբ Հոգու շնորհներով առատապէս օրհնուի մեր ժողովրդի եւ համայն մարդկութեան կեանքը:

Շնորհք, սէր եւ ողորմութիւն Տեսնոն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ մեզ եւ ընդ ամենեւեան. ամէն:

